

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY

„Hrvatska – poželjna zemlja za poslovanje?“

Analiza HGK o preprekama u poslovanju i prijedlozi za poboljšanje poslovne klime

Zagreb, 14. ožujka 2017.

Hrvatska - konkurentna zemlja za poslovanje?

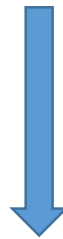
Rang Hrvatske prema 3 svjetska priznata istraživanja:

DOING BUSINESS 2017
Svjetska banka

43/189

GLOBAL COMPETITIVENESS
REPORT 2016-2017
Svjetski ekonomski forum

74/140

GLOBAL INNOVATION INDEX
2016
Cornell University

47/141

GDJE JE HRVATSKA U USPOREDBI S DRUGIMA?

Doing Business 2017 rang (190 zemalja)	Zemlja	Pokretanje poslovanja	Ishođenje građevinske dozvole	Opskrba el. energijom	Uknjižba vlasništva	Ishođenje kredita	Zaštita ulagača	Plaćanje poreza	Preogranično trgovanje	Rješavanje trgovinskih sporova	Rješavanje insolventnosti
6	Norveška	21	43	12	14	75	9	26	22	4	6
10	Makedonija	4	11	29	48	16	13	9	27	36	32
17	Njemačka	114	12	5	79	32	53	48	38	17	3
19	Austrija	111	49	20	30	62	32	42	1	10	20
24	Poljska	107	46	46	38	20	42	47	1	55	27
27	Češka Rep.	81	130	13	31	32	53	53	1	68	26
29	Francuska	27	20	25	100	82	32	63	1	18	24
30	Slovenija	49	80	16	34	133	9	24	1	119	12
33	Slovačka	68	103	53	7	44	87	56	1	82	35
36	Rumunjska	62	95	134	57	7	53	50	1	26	49
39	Bugarska	82	48	104	60	32	13	83	21	49	48
41	Mađarska	75	69	121	28	20	81	77	1	8	63
43	Hrvatska	95	128	68	62	75	27	49	1	7	54
47	Srbija	47	36	92	56	44	70	78	23	61	47
50	Italija	63	86	51	24	101	42	126	1	108	25
51	Crna Gora	58	93	167	78	7	42	57	43	41	40
58	Albanija	46	106	156	106	44	19	97	24	116	43
60	Kosovo	13	129	114	33	20	63	43	51	44	163
81	BiH	174	170	123	99	44	81	133	36	64	41

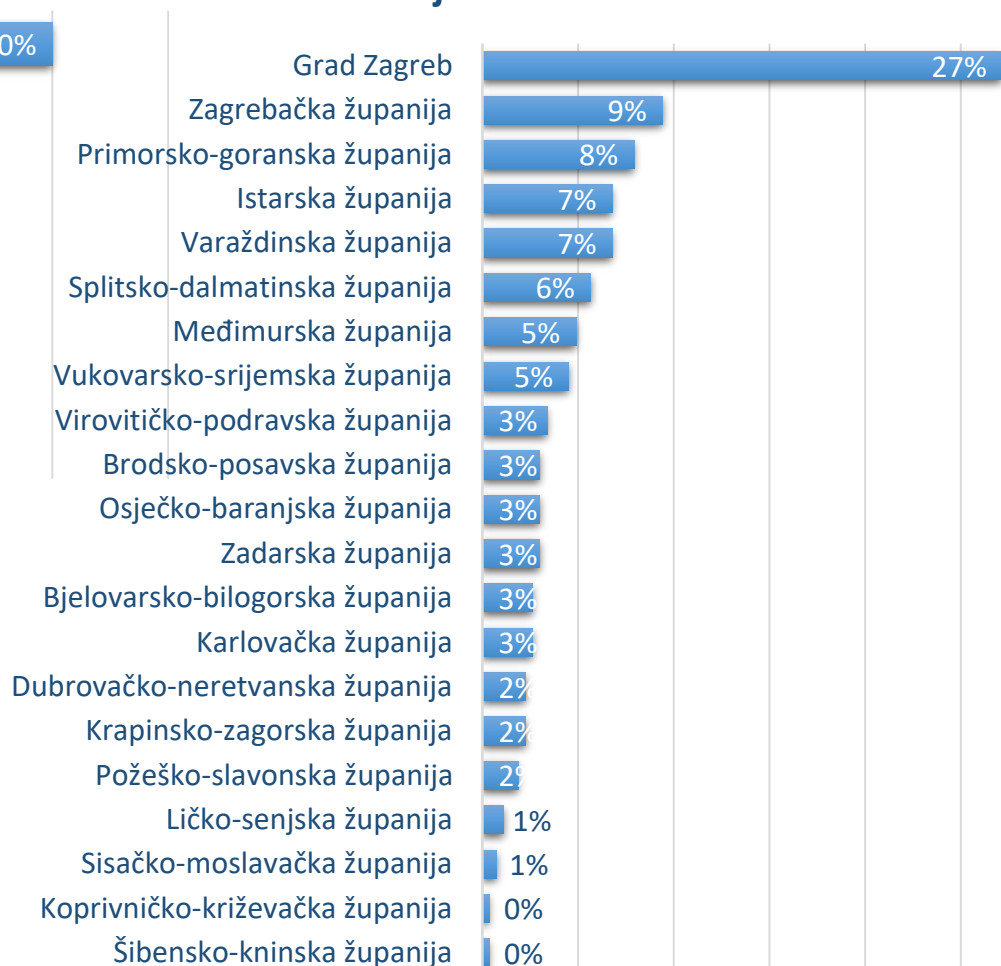

HGK upitnik o preprekama u poslovanju - Analiza

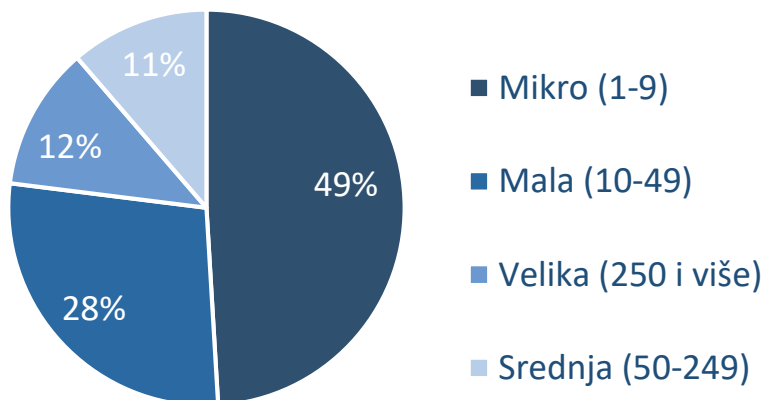
Područje NKD

Sjedište tvrtke

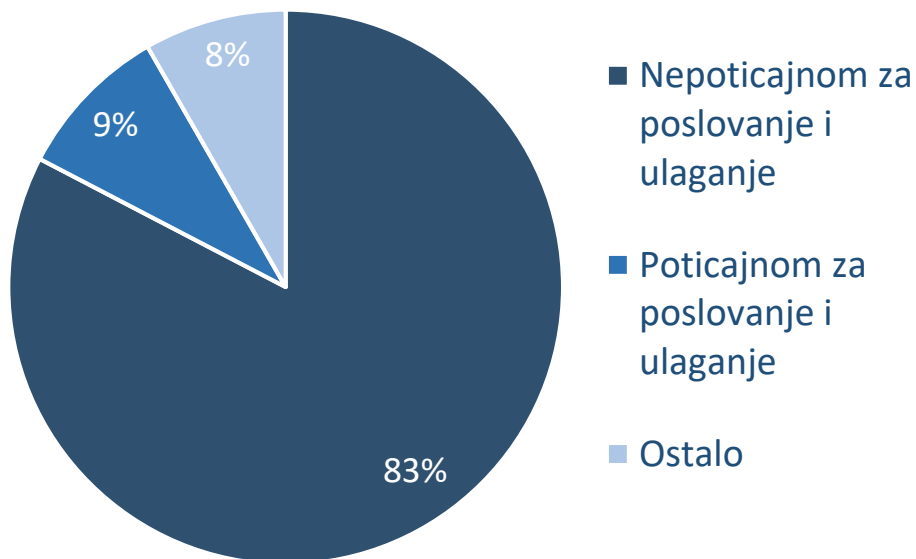

Veličina tvrtke po broju zaposlenika

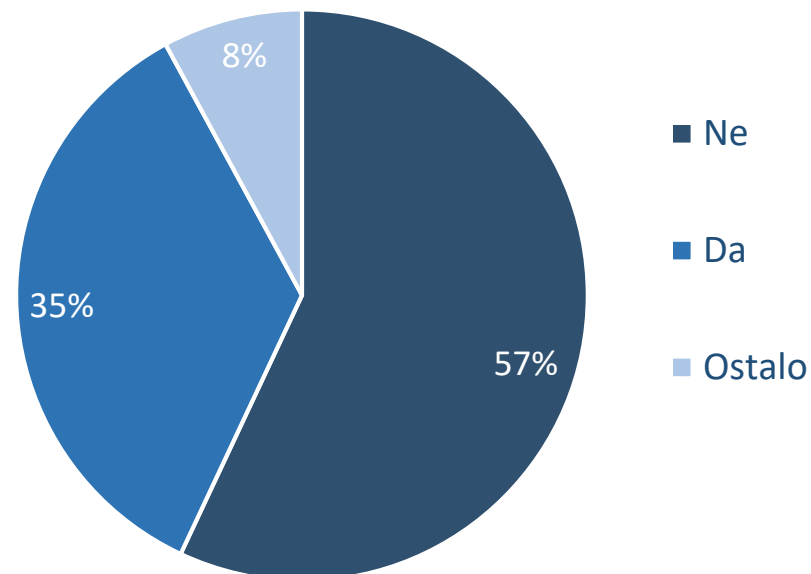

Ocjena poslovne klime u RH

Kako ocjenjujete poslovnu i investicijsku klimu u RH?

Jeli došlo do napretka u poslovnoj klimi u razdoblju od 2015. – 2016. godine?

„Iako se poslovna klima popravlja unatrag zadnjih 3-4 godine, još uvijek nije dovoljno poticajna.“

„Ostvaren je određeni napredak, međutim još uvijek nije dovoljan. Muči nas nesigurnost naplate, odljev iskusne radne snage, a percepcija poduzetnika je negativna.“

„Poslovna klima nije ujednačena, ovisi o lokalnoj, regionalnoj, županijskoj i državnoj upravi.“

Ocjena napretka u poslovnoj klimi po područjima

U kojim područjima je došlo do napretka u poslovnoj klimi?

- **Najveći napredak bilježi se u područjima poreznih obveza i tržišta rada**
- **Međutim područja u kojima se bilježi napredak, ocijenjena su niskim ocjenama:**

- Porezne obaveze = 1,29
- Tržište rada = 1,09

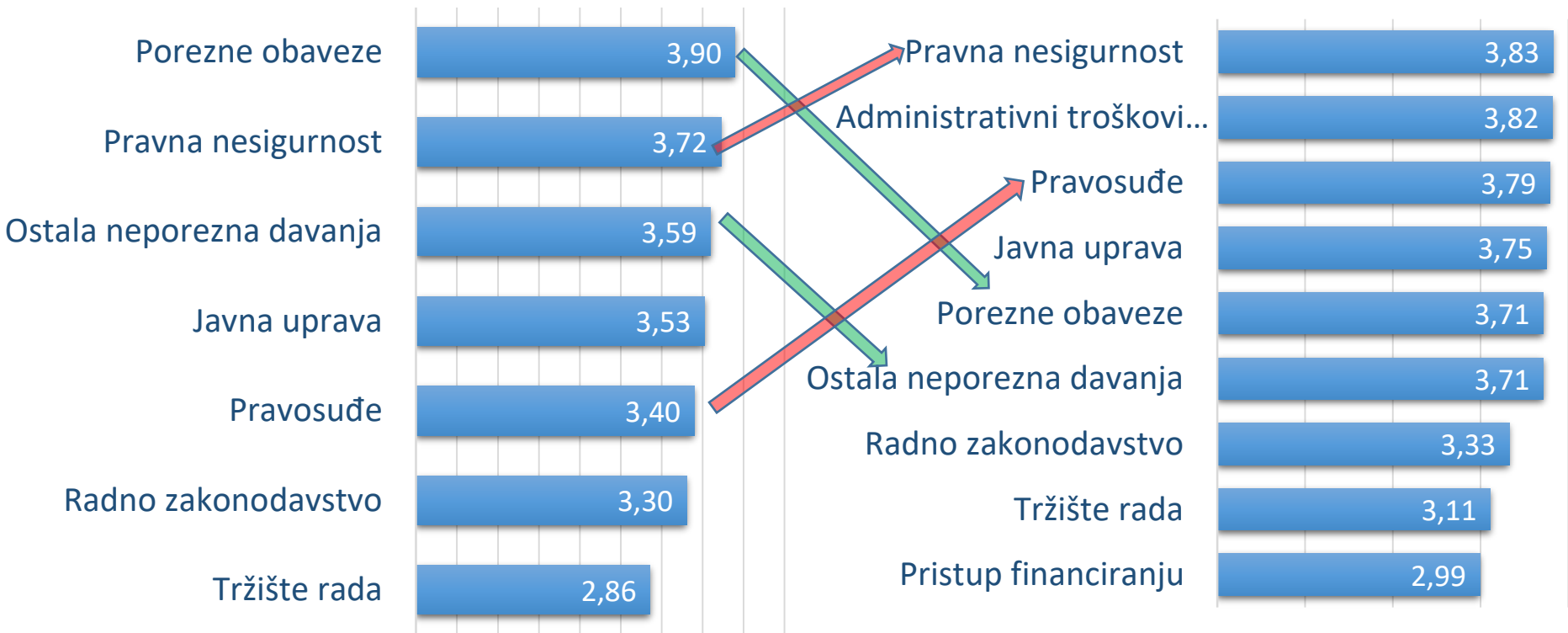
0 = nema napretka, 1 = najmanji napredak ... 5 = najveći napredak

Područja u kojima poduzetnici i dalje primjećuju najveće prepreke / opterećenje za poslovanje

2016.

2017.

0 = nije prepreka, 1 = najmanja prepreka ... 5 = najveća prepreka

Područja u kojima poduzetnici i dalje primjećuju najveće prepreke / opterećenje za poslovanje

➤ Bilježi se pogoršanje u područjima:

- Pravne nesigurnosti
- Pravosuđa

➤ Porezno opterećenje ne predstavlja više najveće opterećenje u poslovanju

➤ Područje neporeznih davanja iako ocijenjeno lošijom ocjenom, ne zauzima više tako visoko mjesto na ljestvici

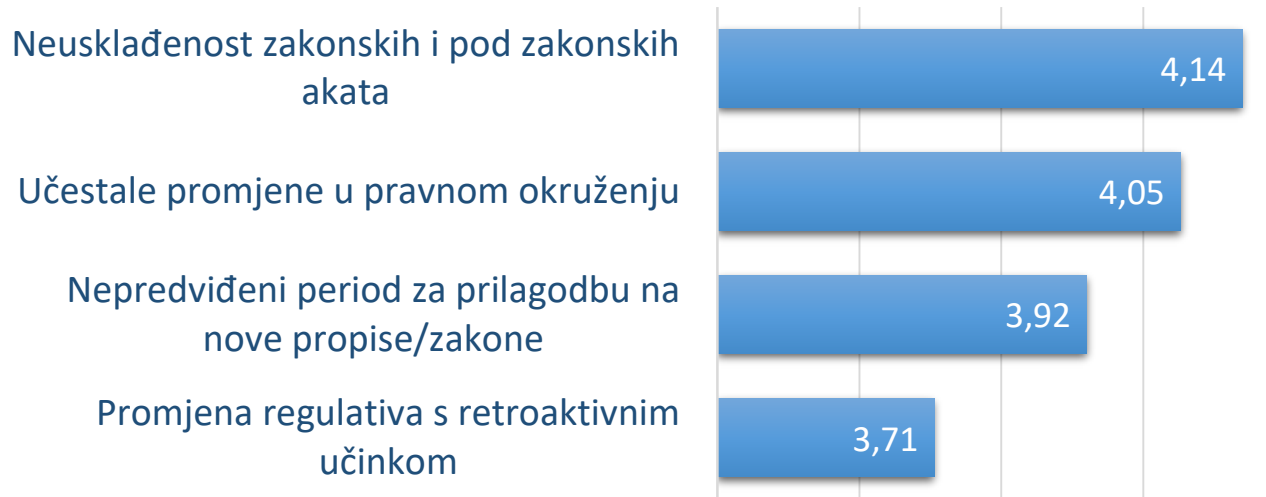
➤ Javna uprava lošije ocijenjena, no ostaje na istom mjestu najvećih prepreka

➤ Tržište rada ocijenjeno istom cijenom kao i prošle godine

Pravna nesigurnost

Što predstavlja najveće opterećenje / prepreke u poslovanju?

0 = nije opterećenje, 1 = najmanje opterećenje ... 5 = najveće opterećenje

Dodatni komentari:

„Nepostojanje stabilnog pravnog sustava s višegodišnjim važenjem zakona i usklađenom izradom pod zakonskih akata“.

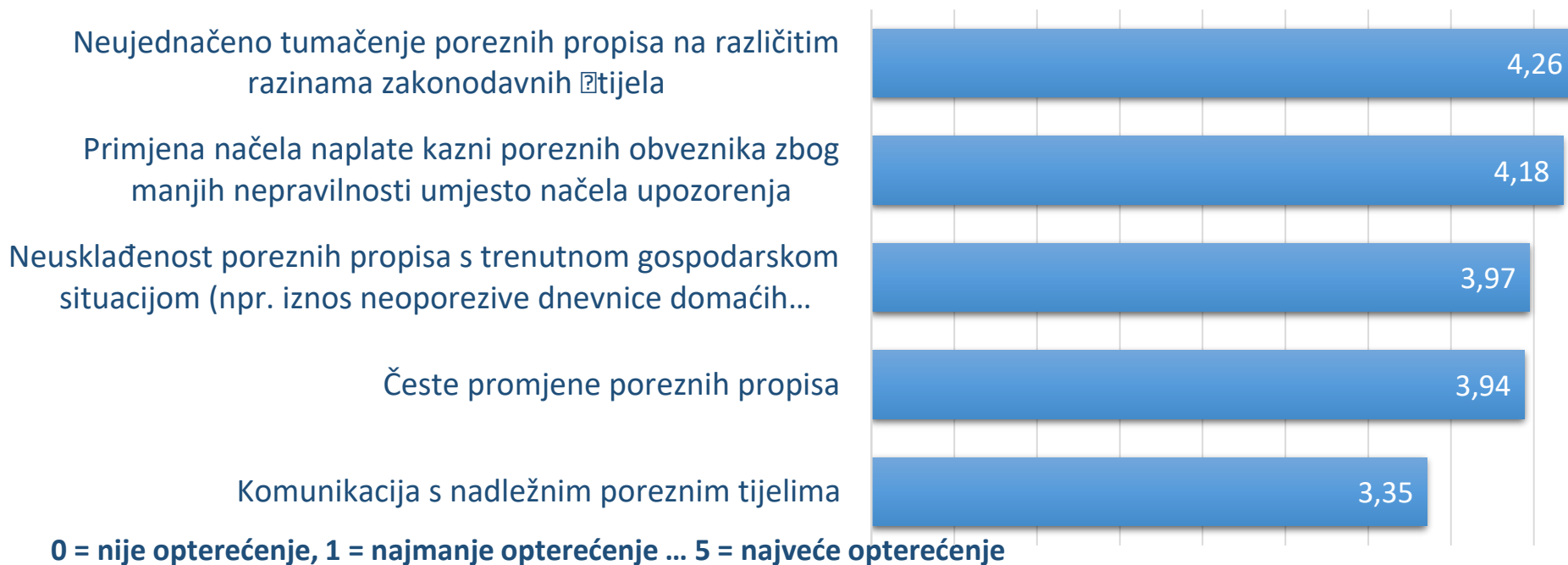
„Potrebno je testirati učinke svakog novog zakona prije njegovog uvođenja.“

„Besmisleni propisi. Na primjer, evidencija o radnom vremenu. Ili, npr. ograničavanje poslovanja samo na propisano radno vrijeme. Zbog čega ja, kao vlasnik ili direktor tvrtke ne bih mogao raditi kad god to zaželim, bez potrebe za posebnim odlukama, evidencijama i posebnim ograničenjima (broj radnih sati tjedno ili mjesečno)? Ako se tako dogovorim s pojedinim zaposlenikom, zašto to ne bi bilo moguće i za njega? “

Porezne obveze

Najveća opterećenja za poslovanje u području poreznih obveza:

Dodatni komentari:

- „Blokada kao odgovor na kašnjenja u izvršavanju obveza prema državnom proračunu je drastična, metoda koja je možda učinkovita kratkoročno za punjenje proračuna, no dugoročno vodi do daljnjeg osiromašenja malih poduzetnika.“
- „Stimulirati poduzetnike koji rade po propisima i ustrojiti savjetodavnu službu koja može pomoći poduzetniku da poduzme mjere kojima neće napraviti greške, razjasniti zakone, urediti provedbene akte prije donošenja zakona.“

Administrativni troškovi poslovanja

Najveća opterećenja u području administrativnih troškova:

0 = nije opterećenje, 1 = najmanje opterećenje ... 5 = najveće opterećenje

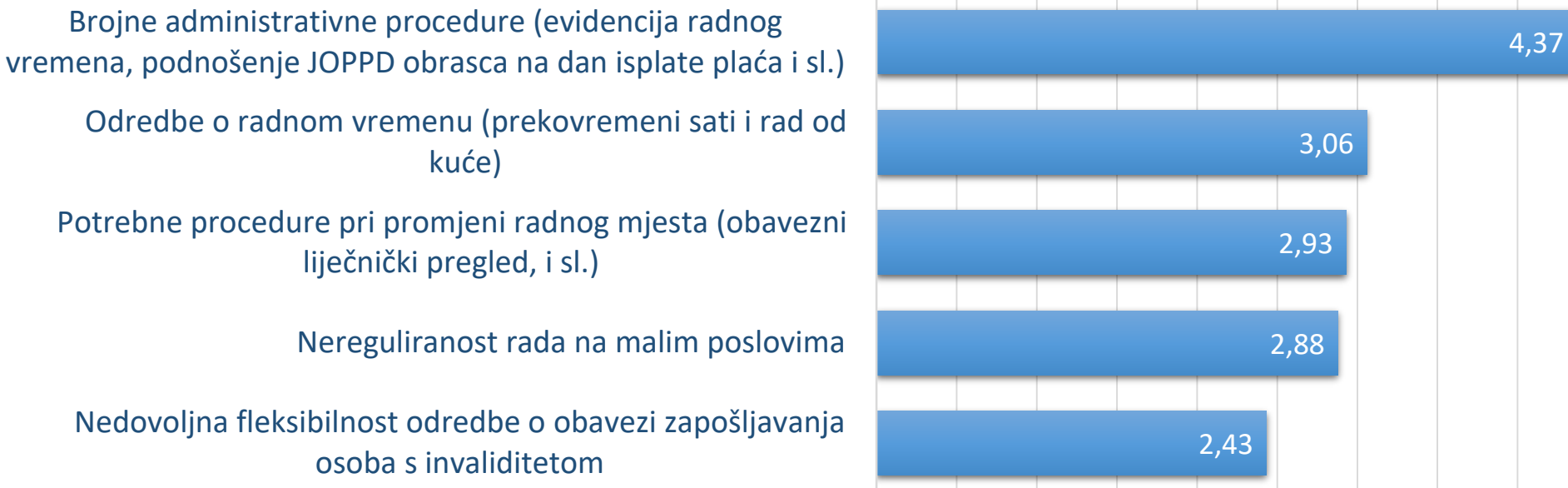
Dodatni komentari:

- „Potrebno je smanjiti administrativni pritisak vođenja nepotrebnih evidencija, koristiti e-servise bez ispunjavanja istih podataka na 100 mjesta radi jedne stvari, smanjiti troškove.“
- „Što prije ukinuti papirnato poslovanje i uvesti e-poslovanje“
- „Potrebno je uvesti veću razinu informatizacije sustava i dostići veću povezanost.“
- „Ukinuti SNU obrazac, za zatvaranje stavaka od npr. 0,01 kn treba u nekim slučajevima 8 sati radnog vremena! Stanje na kartici PU je na nuli, pa bi taj dio trebala odraditi porezna uprava, ako je već u njezinoj nadležnosti naplata doprinosa (a ne bi trebala biti, taj dio bi morali obavljati Zavodi).“

Radno zakonodavstvo

Najveće prepreke za poslovanje u području radnoga zakonodavstva:

0 = nije prepreka, 1 = najmanja prepreka ... 5 = najveća prepreka

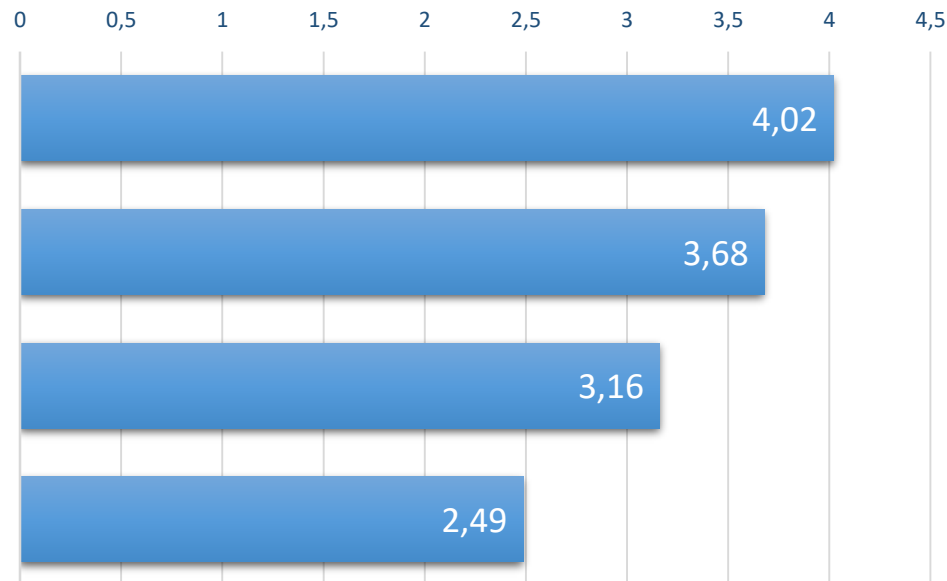
Dodatni komentari:

„Omogućiti fleksibilniji rad, poticaj za zapošljavanje na 4-6 sati i rad od kuće, smanjiti evidencije za zaposlene, neka svaka firma vodi svoje evidencije a ne propisati za sve jednako ako postoji mala firma u kojoj je samo direktor ili 10 zaposlenih.“
„Prilagoditi JOPPD i naročito evidencije stvarnom životu.“ ... „Pojednostaviti Zakone i obaveze (da se ne obračunavaju sati rada, tjedni dani i mjeseci...isplate , uplate JOPPD itd.)...“

Tržište rada

Najveće prepreke za poslovanje u području tržišta rada:

0 = nije prepreka, 1 = najmanja prepreka ... 5 = najveća prepreka

Dodatni komentari:

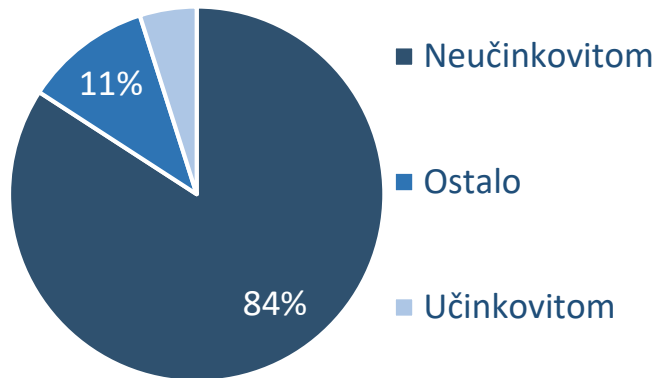
„Poticati strukovna zanimanja.”... „Zaista čudi činjenica da, uz tako veliki broj nezaposlenih osoba, poslodavci imaju problema kod pronalaženja radnika.” ... „Završeno obrazovanje ne znači da ta osoba i zna raditi - gdje je stažiranje, priprema, praksa se uvodi samo u djelu poslova.”

„Mjere zapošljavanja bi trebale funkcionirati na način: danas nađem osobu koju bih zaposlila, predam svu dokumentaciju i ona ide na odobrenje. Od tog datuma ta osoba može biti zaposlena i u slučaju neodobrenja zahtjeva poslodavac naknadno plaća doprinose i ostale obveze. Čekanje po 60 dana znači da projekti propadaju jer nemaš resurs, 60 propuštenih dana za sve u procesu!”

Javna uprava

Kako biste okarakterizirali javnu upravu?

Što kod javne uprave predstavlja najveću prepreku u Vašem poslovanju?

0 = nije prepreka, 1 = najmanja prepreka ... 5 = najveća prepreka

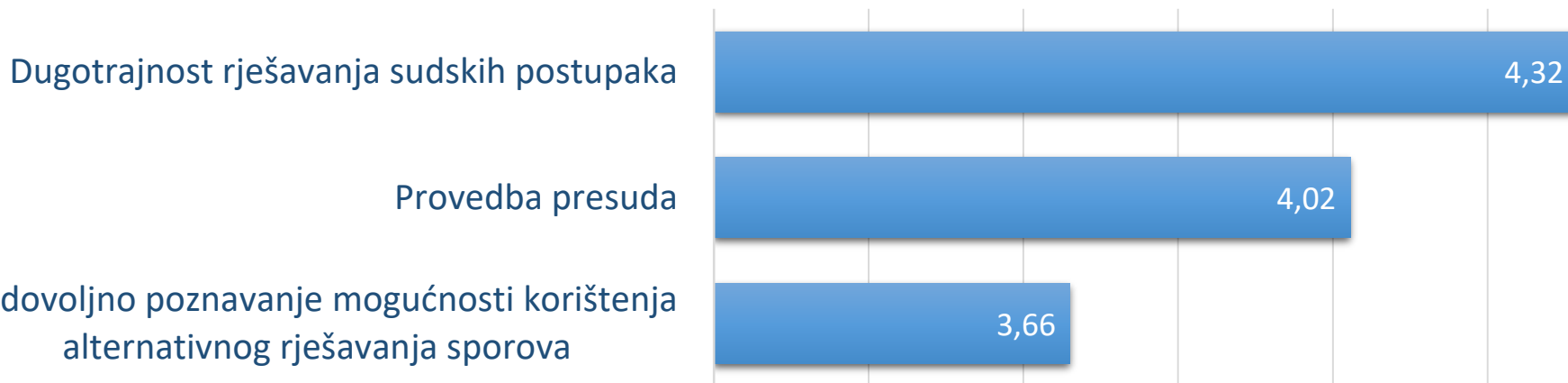
Dodatni komentari:

„Nedovoljno fleksibilna...Nedovoljno učinkovita...Regionalno vrlo različita... Nema odgovornosti... Preregulirana”
„Pojedina tijela su učinkovita u obavljanju aktivnosti, ali su procedure i propisi besmisleni ili neučinkoviti...Nisu u potpunosti krivi zaposlenici JU već i postupci koje moraju zadovoljiti da bi obavili posao u skladu s zakonom. Sve treba pojednostaviti...”
„Umrežiti sve institucije. E-poslovanje bi trebalo biti standard.”

Pravosuđe

Najveće prepreke za poslovanje u području pravosuđa:

0 = nije prepreka, 1 = najmanja prepreka ... 5 = najveća prepreka

Dodatni komentari:

„Ubrzati sudske postupke i osigurati izvršavanje presuda.“

„Na nekretninu kupljenu od države (plaćen i porez na nekretninu) prije 11 godina, nismo se u mogućnosti uknjižiti kao vlasnici. Dakle, 11 godina ne možemo se uknjižiti iako je nekretnina kupljena na legalan način i sve obaveze od naše strane su ispunjene.“

„Trenutno smo u sudskom procesu s klijentom koji nije platio račun u iznosu od 6000 kn s uključenim PDV-om za elaborat etažiranja. Jeli STVARNO potrebno trošiti vrijeme suda, sutkinje, zapisničara, mene, odvjetnika itd. zbog tako malog iznosa? Ne bi li bilo lakše da ovakve sporove rješavaju povjerenstva sastavljena od stručnih osoba (pravnik, sudski vještak, ovlaštteni arhitekt, građevinar i sl.)?“

Pristup financiranju

Iz kojih financijskih izvora dolazi najveći udio financiranja Vaših razvojnih i investicijskih projekata?

0 = ne koristi se, 1 = najmanji udio ... 5 = najveći udio

Dodatni komentari:

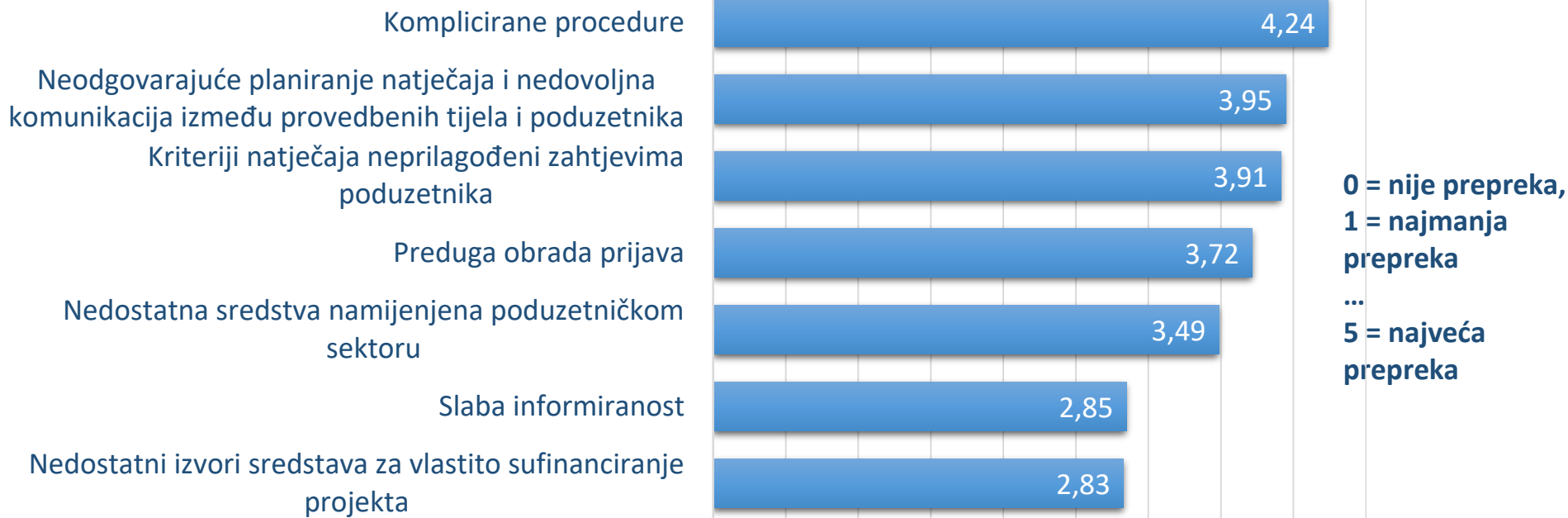
„Vanjski financijski izvori realno ne podržavaju mikro, male i srednje poduzetnike, zbog mehanizama plasmana povoljnih kreditnih linija iz EU izvora preko aukcija putem komercijalnih banaka koje ih čine u konačnici, zbog dodatnih uvjeta koje uvode, nepristupačnim većini poduzetnika kojima su isti bili inicijalno namijenjeni ...preporuka - direktno kreditiranje preko HBOR-a, prema transparentnim uvjetima financiranja kako je to dizajnirao Europski investicijski fond, a ne prebacivanje na komercijalne banke i dozvoljavanje da s tim EU novcima čine to što čine.”

„Banke bi trebale poduzetnicima odobravati sredstva s povoljnijim kamatama. Često se nailazi na problem što HBOR upućuje poduzetnike na banke, banke opet na HBOR i tako unedogled. A za to vrijeme posao i projekti čekaju.”

EU programi i fondovi

Što od navedenoga predstavlja najveću prepreku u korištenju sredstava iz EU programa i fondova?

Dodatni komentari:

„Netransparentnost EU evaluatora kod odbijena EU natječaja. Njihova objašnjenja zašto je projekt odbijen su "generic" i nejasna, kao da se namjerno pišu s ciljem da prijavitelj odustane umjesto da ga stimuliraju da popravi slabe točke. Također njihove komisije imaju potpuno neusklađeno ocjenjivanje, pa jedan te isti projekt dobiva previše različite ocjene po konkretnim točkama. Jedan evaluator za nešto da ocjenu 2, a drugi za isto to 4 i obrnuto. Do sada smo 4 puta pali na prijavi i svaki put s potpuno nejasnim obrazloženjem zašto.”

„Odobrenje pojedinih projektnih zahtjeva se čeka i preko godinu dana, to ubija želju za životom, a kamoli poslovanjem. Uvesti stroge maksimalne rokove za pojedine faze odobrenja i maksimalno ih skratiti...”

„Prijave za korištenje sredstava iz EU programa su vrlo komplicirane, a naša uprava ih dodatno komplicira dodajući im bespotrebne nacionalne i lokalne zahtjeve.”

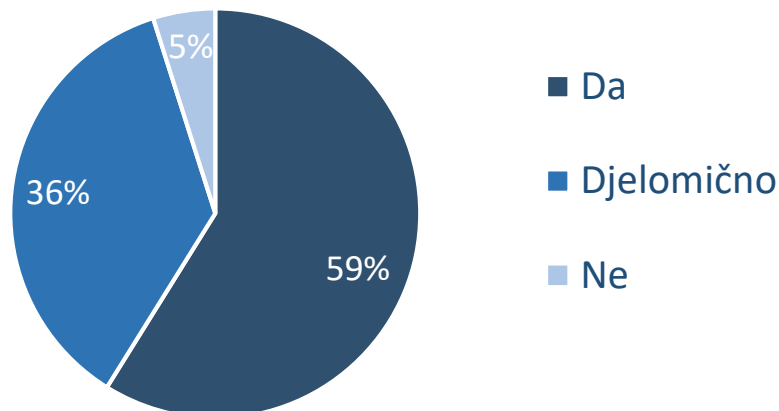
Dodatni prijedlozi i komentari

- Nedostatak radne snage, nedovoljna mogućnost zapošljavanja stranaca unatoč nedostatku domaće radne snage, neusklađenost sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada.
- Sustav informiranja poduzetnika o raspoloživim mogućnostima te neusklađenost poreznih tijela na nivou cijele države - u svakoj poreznoj upravi traže drugačije podatke, različita tumačenja tijela za iste poslovne događaje, dugotrajnost rješavanja Zahtjeva za sufinanciranje zapošljavanja od strane HZZ-a.
- Prereguliranost na svim nivoima, preveliki broj zakonskih, podzakonskih akata, uputa, pravilnika, uredbi i sl., koji su većinom teško razumljivi, često se mijenjaju i većinom su međusobno kontradiktorni.
- Neusklađenost i nerealnost potencijalnih kazni sa značajem potencijalnog prekršaja.
- Osnaživati i poticati fondovska ulaganja u poduzetničke projekte (poticati osnivanja crowdfunding-a, joint venture fondova, općenito rizičnih ulaganja).
- Siva ekonomija te sporo i neučinkovito pravosuđe.
- Naplata potraživanja te toleriranje i nekažnjavanje neplaćanja.

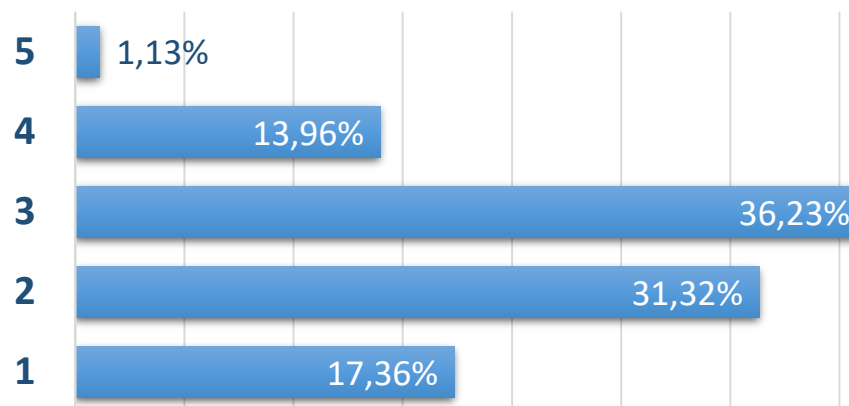

Porezna reforma

Jeste li upoznati s poreznom reformom
Vlade RH?

Kojom ocjenom biste ocijenili poreznu
reformu Vlade RH?

1 = najniža ocjena ... 5 = najviša ocjena

Dodatni komentari:

„Dobar smjer, nedovoljno vrijeme prilagodbe, ali pohvalno porezno rasterećenje.” ... „Dobra stvar je smanjenje poreza na dobit, ali i dalje ima previše raznih davanja / poreza koji previše opterećuju poduzetnike.”... „Nešto se pokrenulo, ali još ima puno prostora za djelovanje.”

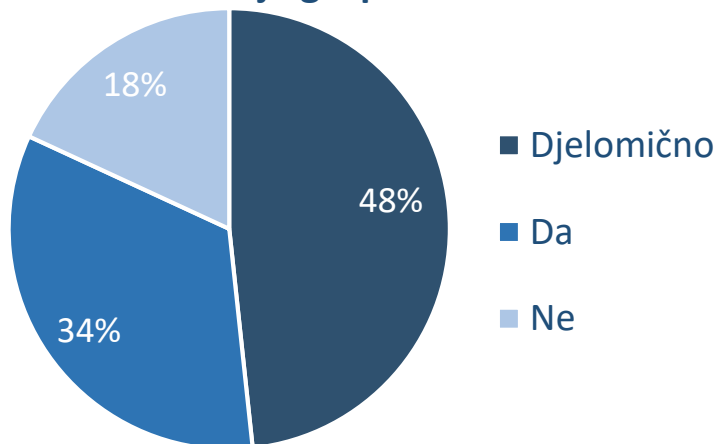
„Pozdravljam neke reforme poput nižih stopa poreza na dobit za male poduzetnike, ali recimo još uvijek su nam previsoki nameti na poslovanje, trošarine na vozila, ne poticanje reinvestiranja.” ... „Ukinuta je jedina efikasna olakšica za gospodarstvo za poticanje investicija u vidu oslobađanja od plaćanja poreza na dobit kod reinvestiranja. Sada nam opet zbog toga sve investicije direktno poskupljuju za 18 % što je ogroman i destimulirajući iznos.”

„Plaće do 15k u deficitarnim zanimanjima (npr. IT industrija, robotika i sl.), ne bi se smjele oporezivati po najvećoj stopi. Omogućiti poslodavcima da plate određene troškove zaposlenicima bez poreza (npr. vrtići za djecu, fitnesi itd.)

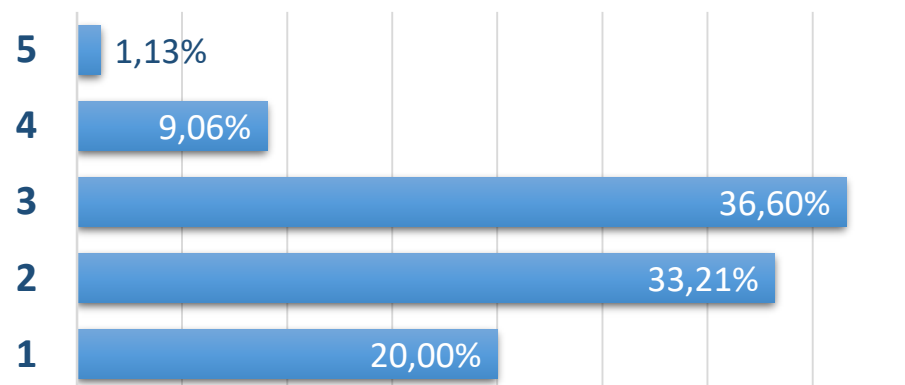

Akcijski plan Vlade RH

Jeste li upoznati s Akcijskim planom Vlade RH za administrativno rasterećenje gospodarstva?

Kojom ocjenom biste ocijenili Akcijski plan Vlade RH za administrativno rasterećenje gospodarstva?

1 = najniža ocjena ... 5 = najviša ocjena

Dodatni komentari:

„Nemam dovoljno informacija kako bih ga mogao ocijeniti.” ... „Ocjenjujem ideju, za provedbu je potrebno pričekati”

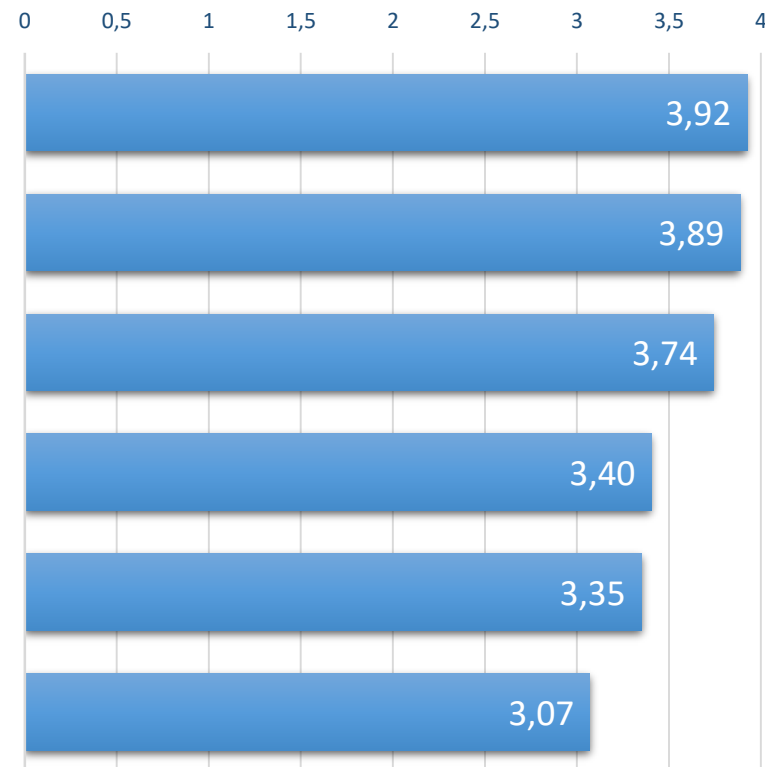
„Svako rasterećenje je dobrodošlo.” ... „To je odavno trebalo biti napravljeno!”

„Npr. ukidanje pečata - voljeli bi smo dobiti odgovor kada će to biti i pojašnjenje kako bi se trebalo poslovati bez pečata; sustav e-građani - još uvijek je netočan jer smo korištenjem istog dobili netočne podatke iz mirovinskog osiguranja o stažu te nam zbog toga nije prihvaćeno mentorstvo u sklopu sufinanciranja sklapanja ugovora sa HZZ-om za pripravnički staž. Potiče se otvaranje novih tvrtki, a svi oni koji posluju više od 20 godina - njih se uporno zaboravlja, a treba im prilagodba na nove načine poslovanja.”

Podrška pri poslovanju

Što bi Vam od navedenog bilo od pomoći u poslovanju?

0 = ne bi pomoglo, 1 = najmanja pomoć ... 5 = najveća pomoć

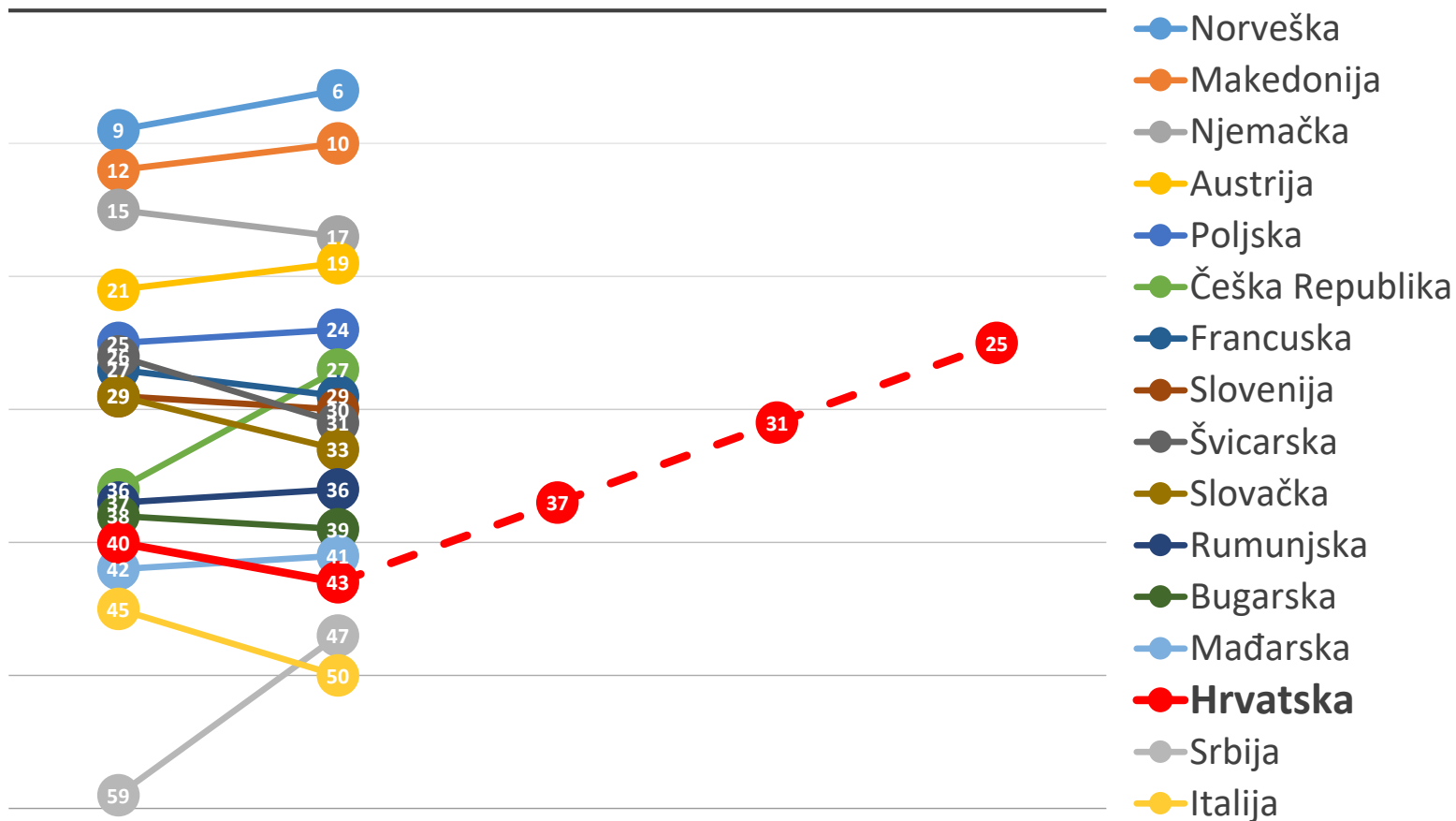
Projekti HGK za unapređenje poslovne klime i konkurentnosti

Projekti HGK za unapređenje poslovne klime i konkurentnosti

Doing Business poredak

2016. 2017. 2018. 2019. 2020.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

SEKTOR ZA MEĐUNARODNE POSLOVE I EU

Tel.: +385 1 4828 382

Fax: +385 1 4828 379

Rooseveltov trg 2
10000 Zagreb, Croatia

e-mail: eoig@hgk.hr

investicije@hgk.hr

www.hgk.hr

www.investincroatia.hr

